

VAN
BEDOEÏENEN
TOT
STAATS-
LIEDEN

Dubai

Voorzichtig,
dorpsleven!

Wooncultuur
Windtorens

EEN FEEST
VOOR DE
ZINTUIGEN

1x
OM DE EIGEN AS

TE GAST BIJ
ALLAHU-AKBAR

WOLKEN-
KRABBERS

Roze
voor
vogel-
liefhebbers

MET
UITNEEMBARE
KAART

- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11

Dubai

Uitgeverij ANWB

Inhoud

Het belangrijkste eerst

Dit is Dubai

Leven in Dubai

Dubai in cijfers

Wat is waar?

Kodakmoment

De hemel is de grens

Goud is de standaard

Afgeremde automobilititeit

Het kompas van Dubai

15 manieren om je onder te dompelen in de stad

- 1 Dubai vanaf het water – **op de Creek**
- 2 Het historische Dubai – **de wijk Bastakiya**
- 3 Tastbare geschiedenis van Dubai – **het Al Fahidi Fort**
- 4 Nationaal monument – **Sheikh Saeed Al Maktoum House**
- 5 Levendige folklore – **Heritage en Diving Village**
- 6 Zo woonden de parelhandelaren – **Heritage House**
- 7 Goud en kruiden – **in de soeks**
- 8 Eenmaal om de eigen as – **panoramisch genieten in Al Dawaar**
- 9 De mooiste moskee in Dubai – **Jumeirah Mosque**
- 10 Het hoogste gebouw ter wereld – **Burj Khalifa**
- 11 Flamingo's in het Ras Al Khor Wildlife Sanctuary

12

Zeven sterren verwennen de wereld – **Burj Al Arab**

13

Bedoeïenentent of luxeresort – **overnachten in de woestijn**

14

Kamelen om aan te raken – **op de Souq Jamal in Al Ain**

15

Jachtvogels als VIP-patiënten – **in de valkenkliniek**

Museumlandschap van Dubai

Ramadan in Dubai

Pauze, even rebooten

Overnachten

Eten en drinken

Winkelen

Uitgaan

Reisinformatie

Hoe zegt u?

Register

Fotoverantwoording

Colofon

Herinner je je deze nog?

Het belangrijkste eerst

Iedereen kent Dubai ...

Voor sommigen is het emiraat een voorbeeld van grootheidswaanzin, van luxe en verspilling – voor anderen een paradigma voor zon en strand, voor droomhotels, gigantische winkelcentra en hemelbestormende wolkenkrabbers, voor altijd nieuwe records in het Guinness Recordboek.

Betoverende architectuur

Wanneer bouwkosten geen en buurtrecht nauwelijks een rol spelen, kunnen architecten hun dromen verwezenlijken. Zo vinden we in Dubai een wereldwijd unieke hoogbouwarchitectuur, zoals die van de Burj Al Arab en Burj Khalifa. En als het te krap wordt, bouwt men gewoon op zee verder.

Handel in beweging – de dhows

De houten vrachtschepen en de arbeidskrachten die de schepen volladen zijn weliswaar een populair fotomotief, maar tegenwoordig alleen nog de meest opvallende bijdrage van een sterk veranderende zeehandel. Een wandeling langs de verankerde dhows aan de oever van de Creek voert terug naar de honderdjarige geschiedenis van het emiraat.

Gastvrijheid van de bedoeïenen

De gastvrijheid van de Dubainaren ontstond bij de nomadische bedoeïenen die reizigers water, voedsel, een slaapplek en bescherming van de sjeik aanboden. Ook de huidige bezoekers worden bij contacten met de lokale bevolking als gasten behandeld en bijna altijd voor thee of koffie uitgenodigd.

Dubai heeft

340 dagen zon per jaar, betoverende lange zandstranden aan de Perzische Golf, de avontuurlijke woestijn direct voor de deur, gastvrijheid en veiligheid: Dubai heeft het allemaal en nog veel meer. Beleef het zelf!

Palmbomen

Eerst één, toen twee en uiteindelijk drie kunstmatige eilandwerelden in de vorm van palmen – en vervolgens nog een archipel van ongeveer 300 eilanden: The World. Door landaanwinningsprojecten voor de kust als deze werd het zandstrand van Dubai verlengd van 40 tot meer dan 300 km.

Heerlijk luchtig!

Om het wonen in de zomer dragelijk te maken, bouwde men sinds het begin van de 20e eeuw in Dubai op de hoeken van de lemen huizen tot 15 m hoge windtorens. Deze waren aan alle kanten open en vingen door twee diagonaal lopende binnenmuren ook de zwakste briesjes op die naar de onderliggende ruimten werden geleid. Een geniaal idee. Nog steeds wordt bij nieuwe gebouwen de vorm van de windtorens als architectonisch ontwerp toegepast.

Soeks

Oosterse bazaars zijn meer dan winkelcentra en daarom bij de lokale bewoners – ondanks de vele nieuwe malls – zeer geliefd. Een bezoek aan een van de de traditionele soeks moet je zeker niet overslaan!

Boeiende lectuur

In Joseph O’Neills roman ‘The Dog’ beleeft een Amerikaanse advocaat in Dubai hoogte- en dieptepunten. Het verhaal is spannend en onderhoudend, en onthult veel over de stad en haar bevolking.

Marhaba, welkom in Dubai. Mijn favoriete plek? Om ‘s morgens met nieuwe energie aan de bruisende stad te kunnen beginnen, geniet ik van het Park Hyatt Dubai, een oase van rust, midden in de stad en toch in het groen, direct aan de Creek met uitzicht op de skyline van de Burj Khalifa.

Vragen? Ideeën?

Laat het me weten! Mijn adres bij de ANWB:

@ anwbmedia@anwb.nl

Dit is Dubai

Dubai is multicultureel, en veel meer dan je denkt. Internationaliteit wordt beschouwd als een kenmerk van het emiraat. Sinds meerdere generaties wordt de havenstad door de traditie van de internationale handel gekarakteriseerd. Je voelt kosmopolitisme. Niet alleen omdat hier tegenwoordig mensen van meer dan honderd nationaliteiten leven, werken en het straatbeeld bepalen, maar ook omdat Dubai zelf van een internationale aanpak houdt. De hotelketens, het aanbod aan producten op de markten en in de winkelcentra, de talloze buitenlandse restaurants, godshuizen ook voor niet-islamitische religies en vooral de onbevooroordeelde vreedzame coëxistentie in het dagelijks leven maken dit duidelijk.

Traditionele heerschappij en ondernemingsgeest

De hervorming van het emiraat voor een toekomst in een geglobaliseerde wereld is het grote doel van de regerende sjeik Mohammed Bin Rashid Al Maktoum. Hij bestuurt het emiraat als een onderneming en ziet zichzelf niet als een heerser in de traditionele zin, maar – naar eigen zeggen – als een ‘goede CEO’, als *chief executive officer* (voorzitter van de raad van bestuur) van de onderneming Dubai. De sjeik zou, ongeacht zijn regerings-verplichtingen en ondernemersactiviteiten, vaak zonder begeleiding door Dubai rijden en onaangekondigd op bouwplaatsen verschijnen. Daarnaast bezoekt hij scholen en politiebureaus en deinst hij er niet voor terug om zo nodig ter plaatse persoonlijk maatregelen te treffen. Als heerser of als CEO – voor zijn emiraat in de breedste zin verantwoordelijkheid dragen, past helemaal in de bedoeïense traditie. Sjeik Mo, zoals het staatsopperhoofd in Dubai liefdevol wordt genoemd, geniet in het emiraat veel respect en wordt zelfs bijna vereerd.

En als het iedereen goed gaat, laat men zich door zijn sjeik ook zonder democratische legitimiteit regeren. Want mocht iemand een keer ontevreden zijn, dan wendt diegene zich direct tot de emir. Tijdens de traditionele *majlis*, de wekelijkse ontvangst van de heerser voor zijn onderdanen, kan een persoonlijk verzoek worden gedaan. Sjeik Mo vindt in de regel een goede oplossing.

Expatriates – niet alleen dienstbare arbeidskrachten

De grote tevredenheid van de ongeveer 250.000 *nationals*, die als inwoners van

Dubai het begeerde paspoort van de Verenigde Arabische Emiraten bezitten, staat in contrast met de relatieve tevredenheid van de circa 1,7 miljoen *expatriates*, de buitenlandse 'gastarbeiders'. Europese bezoekers zijn vaak verbaasd hoe snel en vriendelijk ze in Dubai worden bediend, hoe schoon de straten zijn en hoeveel faciliteiten hen worden aangeboden. Deze ongewone luxe in de vakantieoorden is te danken aan de vele werknemers uit de 'derde wereld'. Die verdienen in Dubai weliswaar minstens het dubbele van wat ze thuis zouden krijgen (als ze er überhaupt een baan zouden hebben), maar het maandloon is met 300-400 dollar wel zo laag dat luxe voor Europeanen in Dubai betaalbaar blijft. De meer welgestelde *expats* uit Europa en de VS ontmoeten hen, meestal als singles, enkelen begeleid door hun familie, tijdens de vele culturele evenementen, in de scene van het aanbod aan amusement, in de restaurants en in de clubs. Ze geven Dubai haar specifieke kleur.

Een interessante vraag: is het daar boven in de Burj Al Arab fijner dan beneden in het Resort Madinat Jumeirah? In Dubai is het vaak moeilijk kiezen.

Bouwen zonder grenzen

De afgelopen twee decennia werd het grote geld dat Dubai de moderne tijd inschoot niet meer aan de Creek en op de aardolievelden verdiend. En ook niet meer met wierook, specerijen en parels, maar met auto's, computers en vooral bouwmaterialen. Want uit de heersende families is een nieuwe generatie zakenlieden voortgekomen die zich niet alleen met de handel, maar ook met de bouw van onroerend goed en marketing bezig houdt. Zo verschenen er in Dubai gebouwen van grote architectonische schoonheid die in de hele wereld opzien baarden. Helaas verschenen er – geleid door het snelle geld – ook saaie appartementencomplexen.

Overmorgen in het morgenland

De aardoliebronnen, die na ongeveer veertig jaar trouwe dienst in de nabije toekomst uitgeput zullen raken, spelen voor het bruto nationaal product slechts nog een ondergeschikte rol. Dubai bezit tegenwoordig een skyline, waarvan de wolkenkrabbers vaak met die van Manhattan worden vergeleken. In de haven leggen meer schepen aan dan in Singapore. Voor de kust worden eilanden aangelegd in de vorm van palmen en in het binnenland verschenen reusachtige amusementsparken die Las Vegas in afmeting en architectuur overtreffen. Inmiddels staan er in Dubai meer dan honderd luxehotels; geen andere stad ter wereld kent zo'n hoge dichtheid van chique verblijven. Luxe is ook het kenmerk van de vele winkelcentra. Het ene is nog prachtiger dan het andere en in een ervan kun je zelfs het hele jaar skiën. Sinds 2010 geldt de 828 m hoge Burj Khalifa als het hoogste gebouw ter wereld.

Leven in Dubai

De familie is het centrum van het Arabische leven en het belangrijkste instituut in de Arabische maatschappij. Families arrangeren het huwelijk van hun kinderen, de verbondenheid tussen de broers en zussen is groot, oudere familieleden genieten respectvol eerbetoon. Een jongere man zal een oudere man in het openbaar nooit tegenspreken. Ook oudere vrouwen nemen binnen de familie een gerespecteerde positie in. De privésfeer in de familie wordt in de emiraten naar buiten toe volledig afgeschermd. Wanneer buitenlandse bezoekers bij een familie worden uitgenodigd, zoals bij een huwelijk, is dat een bijzondere eer.

Bruiloft

Bruiloften zijn traditioneel de grootste familiefeesten. De feestelijkheden duren minstens drie dagen en eindigen meestal op donderdagavond. De manier waarop de partner wordt gekozen is tot op heden weinig veranderd. Zeer vaak – vroeger vaker dan tegenwoordig – trouwen neven en nichten met elkaar, omdat dit de familieband versterkt. Voor de keuze van de huwelijkspartners wordt een ervaren familielid ingeschakeld en bijna altijd zijn de toekomstige partners het met de keuze eens. Vroeger trouwden vrouwen aan de Golf op een leeftijd tussen dertien en vijftien jaar, tegenwoordig meestal niet onder de twintig. Jongens en meisjes ontmoeten elkaar voor hun huwelijk alleen als er veel andere oude of volwassen familieleden aanwezig zijn. De mobiele telefoon zorgt echter voor nieuwe, door ouders niet te controleren mogelijkheden. Voor een huwelijk moeten de vader van de bruid en de vader van de bruidegom het eens worden over de bruidprijs (*maham*). Dit geld betaalt de bruidegom weliswaar aan de vader, maar het behoort aan de bruid, zodat ze in het geval van een scheiding niet berooid achterblijft. Daarnaast verwacht de familie van de bruidegom goud en een inrichting voor de woning of het huis als geschenk. Ook de ouders van de bruid geven de familie van de bruidegom geschenken.

Sjeik Mohammed en zijn vrouw sjeika Haya Bint Hoessein zijn in het emiraat voorbeelden van een tolerante islam.

Een rechter of geestelijke sluit het huwelijk met een verdrag af. De ceremonie vindt traditioneel plaats in de familiewoning van de bruid. Daarna beginnen de voorbereidingen voor het grote feest, waarvan op de vooravond het huwelijk formeel wordt gesloten. Ook op het huwelijksfeest heerst een strenge scheiding van de seksen. Er is een enorm feest van de bruid, waaraan alleen vrouwen deelnemen, en een van de bruidegom voor de mannelijke gasten. Traditioneel brengt het huwelijkspaar de huwelijksnacht door in het huis van de ouders van de bruid, waarna ze de volgende dag in het huis van de familie van de bruidegom trekken. Hotels in Dubai bieden speciale arrangementen voor bruiloften en bruiloftsnachten.

Echtscheiding

Of Arabische huwelijken als *arranged marriages* langer standhouden dan *love marriages* in de westerse cultuur, laten we hier in het midden. Geen vrouw kan tegen haar wil door haar vader tot het huwelijk worden gedwongen. Zij kan, net als de man, een echtscheiding aanvragen.

Een man is gescheiden als hij onder getuige driemaal de zin 'Ik ga bij je weg' uitspreekt. De vrouw moet, als de man niet met haar scheidingsverzoek instemt, een islamitische rechtbank haar redenen voorleggen. Mocht een man zijn scheiding – misschien vanwege een woedeuitbarsting – betreuren, dan hangt de verzoening af van de vrouw. Hij kan maar driemaal om verzoening vragen. Na een scheiding keert de vrouw met de kinderen in het huis van haar ouders terug. De man moet het onderhoud van de kinderen blijven betalen. Wanneer de zonen zeven jaar oud zijn, verhuizen ze van de moeder naar de vader. De

dochters blijven bij hun moeder. Gescheiden vrouwen trouwen meestal weer snel.

Arabische namen

Het Arabische systeem van familienamen is gebaseerd op de vader-zoon-resp. vader-dochterrelatie en de verhouding tot de uitgebreide familie. Een voorbeeld: de huidige heerser van Dubai heet sjeik Mohammed Bin Rashid Bin Saeed Al Maktoum. *Sjeik* is zijn titel. *Bin* betekent niets anders dan 'zoon van' (bij de transcriptie wordt in plaats van *bin* ook *ibn* gebruikt). De naam van sjeik Mohammed betekent dus dat hij de zoon van Rashid is, die weer de zoon van Saeed was. Al Maktoum verwijst naar het dynastieke geslacht, dat wederom deel van een stam is, in dit geval de stam van Bani Yas.

Ook na het huwelijk behoudt de bruid haar meisjesnaam en daarmee onderscheidt het Arabische namensysteem zich fundamenteel van het onze. Sjeik Mohammed trouwde in 2006 met een tweede vrouw. Ze heeft de voornaam Haya en is de dochter (*bint*) van de gestorven koning Hoessein van Jordanië. Haar naam was en is ook ongeacht haar huwelijk met Mohammed sjeika Haya Bint Hoessein.

Dubai in cijfers

1

dirham kost een abratocht over de Creek.

3,67

dirham kost sinds 1994 een US-dollar, ongeacht hoeveel euro we bij het geldwisselen voor een dollar moeten uitgeven.

6

% aandeel heeft in 2015 de verkoop van aardolie nog aan de economie van Dubai bijgedragen.

7

sjeikdommen van zeer uiteenlopende omvang en economische kracht voegden zich in 1971 samen tot de Verenigde Arabische Emiraten (VAE).

10

miljoen \$ wint de winnaar van de Dubai World Cup bij het paardenrennen.

14

miljoen bezoekers verbleven in 2014 minstens een nacht in Dubai.

78

miljoen passagiers landden in 2015 op Dubai International Airport.

88

% van de inwoners van Dubai zijn expatriates, buitenlandse 'gastarbeiders'.

512

kunstenaars uit 40 landen stelden in 2015 op de kunstbeurs Art Dubai hun nieuwste werken tentoon.

657

hotels waren in 2014 in Dubai beschikbaar en de tendens is stijgend.

828

m meet de Burj Khalifa. Daarmee is dit het hoogste gebouw ter wereld.

1621

winkels wachten op je. En dat alleen al in de Dubai Mall.

3890

km² bedraagt de oppervlakte van het emiraat Dubai.

7728

kinderen van Dubainaren werden in 2015 in Dubai geboren.

500.000

mensen gebruiken dagelijks de metro in Dubai.

7
van de 29 leden van de regering van Dubai zijn vrouw.

Wat is waar?

De geschiedenis van het emiraat en de stad Dubai begint bij Al Khor oftewel de Dubai Creek, een smalle zeearm die door een speling van de natuur als een vinger 14 km ver het vlakke woestijngebied aan de Perzische Golf insteekt. Deze zeearm lijkt op een rivier en lag als natuurlijke haven aan de basis van alle welvaart. The Creek, zo heet hij in de taal van de met de geschiedenis van Dubai nauw verbonden Britten, is tot op de dag van vandaag een bedrijvig centrum. Je ziet er honderden houten dhows, die dicht opeen gepakt voor de kademuren liggen.

Toen de **internationale luchthaven** (Ⓜ kaart 2, W/X 6/7) in 1971 op enkele kilometers ten oosten van de Creek werd geopend, lag hij ver van de bewoonde wereld in de zandduinen. Nu bevindt hij zich midden in de stad, die zich steeds verder uitbreidt – vooral in westelijke richting langs de kust. Om de woestijn en de hoge zandduinen – het oorspronkelijke landschap van deze regio – te ervaren, moet je ver van de kust in zuidelijke richting naar het achterland van het emiraat Dubai.

Bur Dubai en Deira

De Creek scheidt het historische stadscentrum van Dubai in het **westelijke Bur Dubai** en het **oostelijke Deira** (Ⓜ V 4). Tot halverwege de jaren zestig van de vorige eeuw bestond de stad alleen uit deze twee delen. Hier, in het historische Dubai, liggen de beide oude **soeks**, de wijk **Bastakiyal** en de weinige historische gebouwen, zoals het **Al Fahidi Fort** en het **Sheikh Saeed House**.

Hier bevinden zich ook het schiereiland **Shindagha** en de twee gereconstrueerde traditionele dorpen, **Heritage Village** en **Diving Village**. Deze moeten toeristische bezoekers en huidige inwoners van het emiraat een beeld geven van het bedoeïenenleven van hun vaders en grootvaders. Want in Dubai is tegenwoordig niets meer zoals het vroeger was.

Sheikh Zayed Road

Sinds de jaren zeventig investeert Dubai in moderne infrastructuur. Er werden inmiddels bruggen over de Creek, parken en vooral brede wegen aangelegd, waaronder de nieuwe **Sheikh Zayed Road** (⌘ kaart 3, A–O 4/5), genoemd naar de in 2004 gestorven grondlegger van de Verenigde Arabische Emiraten (VAE). Deze weg verbindt Bur Dubai sinds 1980 met de nieuwe haven **Jebel Ali** en de **vrijhandelszone**, die ongeveer 30 km van het centrum aan de destijds nauwelijks bewoonde westkust uit het zand werden gestampt. Deze weg is de eerste keus van de ondernemingen. Aan de Sheikh Zayed Road liggen het **financiële centrum** met de beurs, een tiental dicht bij de stad liggende luxehotels en sinds 2010 de **Burj Khalifa**, het hoogste gebouw ter wereld. Verder naar het westen vind je aan de Sheikh Zayed Road verschillende grote **shopping malls**, waaronder de **Mall of the Emirates** en de **Ibn Battuta Mall**. Ook de eerste en langste lijn van de in 2009 geopende **metro** loopt langs deze weg.

Downtown Dubai

Een nieuw centrum in de buurt van de stad is het stadsdeel **Downtown Dubai** (⌘ kaart 2, R/S 4/5). Het middelpunt vormen de **Burj Khalifa**, de Dubai Mall, verscheidene andere luxehotels als architectonisch imponerende wolkenkrabbers en de nieuwe **Business Bay**, een kantorencomplex met veel hoogbouw dat door een nieuw kanaal met de zee is verbonden.

Jumeirah Beach

Het **strand van Jumeirah** (⌘ kaart 3, H-N 3/4) aan de westkant van de stad is de belangrijkste bestemming voor vakantiegangers uit Europa. Het begint achter de bij de stad gelegen haven **Port Rashid** en strekt zich zo'n 20 km lang uit tot de nieuwe **Dubai Marina**, in het westen.

Wanneer je nog verder van het stadscentrum van het strand en de zon genieten wilt, zul je in het resort **Jebel Ali**, ongeveer 50 km van het oud stadscentrum in de richting van Abu Dhabi, iets gelijkwaardigs tegenkomen.

Vanaf de Sheikh Zayed Road leiden kruisingen (*interchanges*) naar het ongeveer 3 km parallel lopende Jumeirah Beach. Als je direct langs de kust wilt, kies dan de Jumeirah Road, die in het verlengde Al Sufouh Road heet. Bij Jumeirah Beach rijgen de luxueuze hotels zich aaneen. Het ene hotel nog mooier en groter dan het andere, maar telkens met voldoende afstand van elkaar, zodat de privésfeer niet verloren gaat. Hier staat ook het spectaculairste en duurste hotel ter wereld, het **Burj Al Arab**.

The World en The Palm Jumeirah

Omdat het ongeveer 20 km lange Jumeirah Beach niet voldoende capaciteit als

'toeristische bestemming voor het hele jaar' biedt, worden sinds enkele jaren drie schiereilanden in de vorm van palmen en de archipel **The World** (kaart 2, P-R 2/3) voor de kust aangelegd. Samen zorgen ze ervoor dat het circa 50 km lange strand van Dubai met 120 km wordt uitgebreid.

The Palm Jumeirah (kaart 3, J-M 1-3), het enige van de drie palmenprojecten dat tot op heden is voltooid, biedt een spectaculaire aanblik met hotel One and Only Royal Mirage 5 km in zee. Op de kroon van de palm opende in 2008 het fraaie Hotel Atlantis. In de tussentijd volgden nog zo'n tien andere hotels.

Kodakmoment

The sky is the limit

De stad Dubai, ooit een bescheiden vissersdorp aan beide zijden van de Creek, strekt zich tegenwoordig uit langs de hele kust van het emiraat. Daaraan zijn recentelijk drie 'palmen' toegevoegd en een kunstmatige eilandengroep in de vorm van een wereldkaart. De gigantische afmetingen van het stedenbouwkundige meesterwerk kun je het beste vanuit de lucht waarnemen (www.skydivedubai.ae).

Goud is de standaard

Sinds mensenheugenis spelen goud en gouden sieraden een belangrijke rol in de bedoeïense maatschappij. Aan deze traditie houdt men ook nu nog vast in Dubai. Met meer dan vierhonderd winkels is de goudsoek van de stad de grootste van het Arabisch schiereiland. 'The City of Gold' staat er daarom in grote neonletters bij de zuidelijke ingang. De rijkelijk gedecoreerde etalages laten er geen twijfel over bestaan: hier is het werkelijk allemaal goud wat er blinkt.

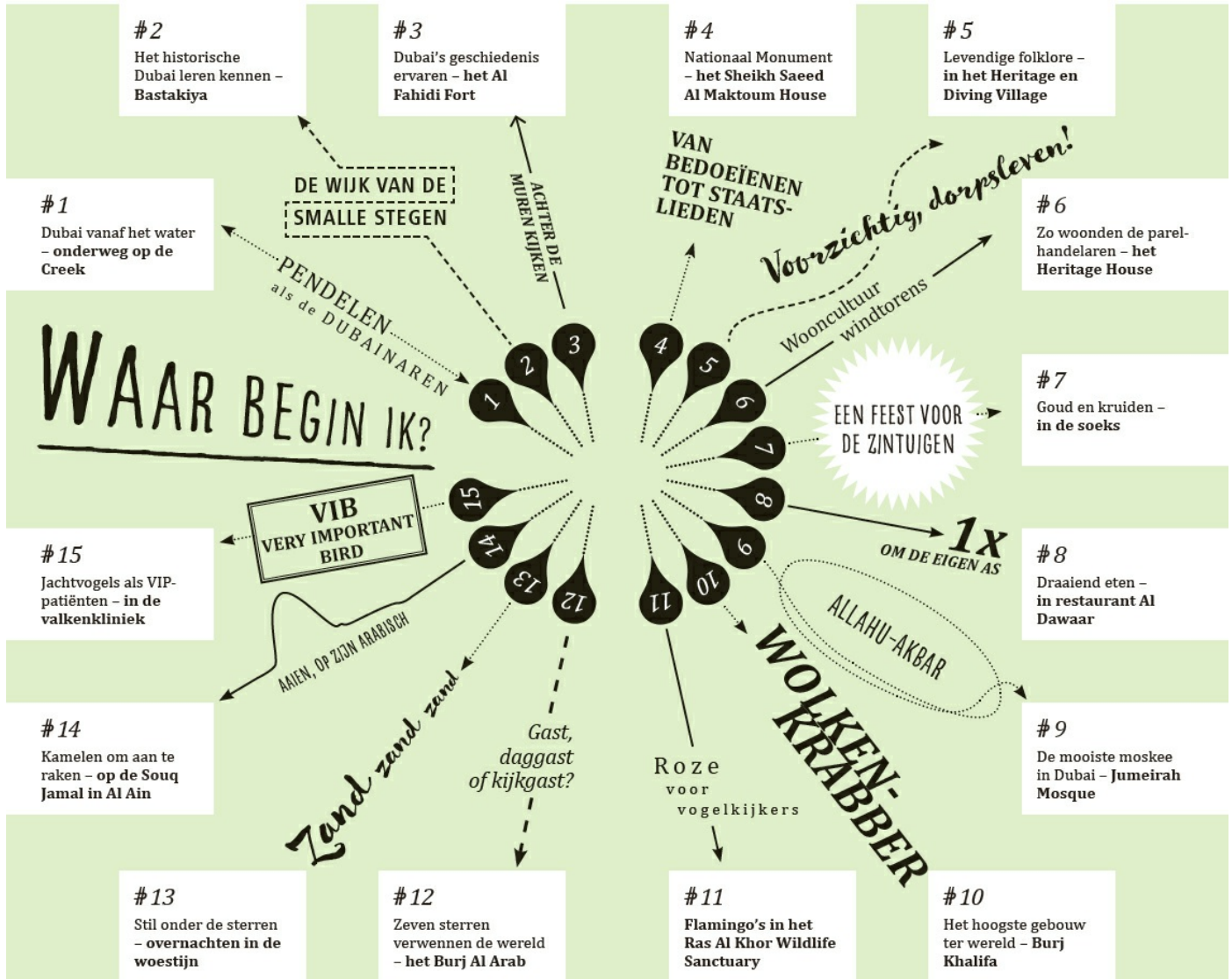

Afgeremde automobilititeit

Dubai lijkt ook dankzij de lokale benzineprijs een perfecte autostad: iedere volwassen Dubainaar rijdt minstens één auto en het wegennetwerk in de stad kent meerdere rijstroken en voert efficiënt naar de woonwijken. Toch kan het op de straten behoorlijk druk worden, zoals hier in de avond op de Sheikh Zayed Road. De in 2007 ingevoerde Salik-autotol heeft daaraan weinig veranderd. Maar Dubai streeft sinds de ondertekening van het Kyoto-akkoord naar een milieubewuste samenleving. Een van de maatregelen is de reductie van de CO₂-emissie door de uitbreiding van een uitstekend netwerk van openbaar vervoer.

Het kompas van Dubai

PENDELEN
als de DUBAI-
NAREN

Dubai vanaf het water – op de Creek

De Creek (Arabisch: Al Khor), een ver in het binnenland reikende smalle zeearm, werd vroeger door Dubainaren met kleine roeiboten overgestoken. Tegenwoordig is deze dienstregeling overgenomen door smalle houten veerboten met dieselmotoren. De ongeveer vijftien minuten durende vaart is een genot voor de zintuigen. De tocht voert langs verschillende historische gebouwen.

Aan de monding van de Creek vestigden zich ongeveer tweehonderd jaar geleden de bedoeïenen, van wie de kinderen tegenwoordig als Dubainaren tot de welvarendste mensen ter wereld worden gerekend. De Creek deelde Dubai in tweeën en hield de beide stadsdelen tegelijkertijd samen: Bur Dubai op de zuidwestelijke en Deira op de tegenovergelegen zijde. De Creek begint in Shindagha, aan de punt van Bur Dubai, en voert dan in zuidelijke richting naar het vogelreservaat Ras Al Khor. Inmiddels is hij kunstmatig verlengd en voert hij naar de zogenaamde Business Bay, niet ver van de Burj Khalifa. Van hier moet de rivierarm vanaf 2017 door een kanaal in de richting van de Golfkust weer met de zee worden verbonden.

De kapitein verveelt zich ... en kijkt op zijn mobieltje. De abras zien er uit alsof ze honderd jaar oud zijn ... maar toch is alles hier goed georganiseerd.

Ooit een klein avontuur

Vanaf het begin was het oversteken van de Creek voor de bewoners van Dubai onderdeel van het dagelijkse leven. Dat is nu nog steeds het geval, hoewel er inmiddels bruggen en een autotunnel zijn. Meer dan vijftigduizend mensen maken elke dag gebruik van de houten boten, *abras* genoemd (meervoud in het Arabisch *abrat*), die tussen vaste aanlegsteigers heen en weer varen. De bewoners van Deira werden vroeger op vrijdag kostenloos naar het middaggebed in de Grote Moskee in Burr Dubai overgezet. Tegenwoordig moeten alle passagiers een dirham betalen.

Aangezien men tijdens een **overtocht in de abra** dicht op elkaar zit, komt het regelmatig voor dat vrouwen naast vrouwen gaan zitten. Wanneer dit niet mogelijk is, zetten ze vaak hun tas tussen zichzelf en een man.

Tot 2007 ging het er op de *abras* nog behoorlijk chaotisch aan toe. Passagiers moesten met veel moeite aan boord springen, de boten waren vaak overvol en de kapitein verzamelde tijdens de overtocht het geld in. Heel zelden ging een onoplettende passagier overboord – om vervolgens snel door de medeopvarenden uit de Creek te worden gevist. Gelukkig is hierbij nooit iemand verdronken.

Tegenwoordig heeft de 'Roads & Transport Authority' (RTA) het scheepvaartverkeer op de Creek perfect georganiseerd. De aanlegsteigers zijn voorzien van nieuwe pontons, die op een veilige manier kunnen worden bereikt. Daarbij passeer je een draaihek, dat het aantal passagiers bijhoudt en na precies twintig personen stopt. Zo zijn er nooit teveel mensen op de boot. Het geld wordt nog altijd door de kapitein tijdens de vaart ingezameld.

De smalle boten beschikken over een schaduwrijk dak, dat nu voor publicitaire doeleinden wordt gebruikt. Passagiers zitten op de met doek overspannen afdekking van de dieselmotor. Tien passagiers aan elke kant, haaks op de vaarrichting, en rug aan rug. Daarom moet je voor vertrek beslissen of je tijdens de vaart de skyline van de Deira- of de Bur Dubai-oever aan je voorbij wilt zien glijden.

De kortste van de twee lijnen – van het **Bur Dubai Abra Station** ① naar het **Deira Old Souq Station** ② – duurt ongeveer 10 minuten, de langste – van het **Dubai Old Souq Station** ③ naar het **Al Sabkha Station** ④ – ongeveer 15 minuten. Gezien de geringe kosten van het kaartje bieden *abras* een geweldige kans om meermalen van de Creek en de skyline van Dubai te genieten.

INFO EN OPENINGSTIJDEN

Abras varen dag. van 5-24 uur. De prijs van Dh 1 betaal je direct bij de kapitein; het liefst gepast, want wisselen is tijdens de vaart moeilijk.

Omdat boottochten onder bezoekers steeds populairder worden, biedt de RTA tegenwoordig meerdere mogelijkheden om Dubai vanaf het water te leren kennen. Hiertoe behoren de **Dubai Water Bus** (zie ook) en de **Dubai Ferry**. Deze vaart driemaal per dag tussen de Creek (Al Ghubaiba Station) en de Dubai Marina, is relatief snel en comfortabel. Voor het deel langs de kust heb je ongeveer 1½ uur nodig, vertrek om 11, 13 en 18.30 uur (Dh 50 voor één traject).

Dubai Grand Mosque ②: dag. 6-22 uur, maar alleen toegankelijk voor moslims.

H. H. Rulers Court ③: niet openbaar toegankelijk.

Deira Old Souq ④: dag. 9-21 uur, heenreis: metro Green Line, station Al Ghubaiba.

ETEN EN DRINKEN

Bateaux Dubai ①: vertrek vanaf de kade aan de Baniyas Road (zie ook).

Uitneembare kaart 2, V 4-6 | Metro Green Line, station Al Ghubaiba

Tussen wolkenkrabbers en krijsende meeuwen

Aan de oevers van de Creek weerspiegelt zich de ontwikkeling van de stad. Daarom biedt een tochtje over de Creek ook inzicht in de architectonische geschiedenis van Dubai. Eerst passeer je op de Bur Dubaizijde de historische **Bayt Al Wakeel** **1**, waarnaast zich de gerenoveerde hoge minaret van de **Dubai Grand Mosque** **2** verheft. Dan vaar je langs het machtige witte paleis, het gerechtshof van de stad, waar het **H. H. Rulers Court** **3** is gevestigd.

Op de Deirakant van de Creek staan gerestaureerde windtorens bij de ingang van de **Deira Old Souq** **4**, en in zuidelijke richting glinsteren de glazen gevels van de moderne financiële en commerciële wolkenkrabbers in de zon. Aan de kades daarvoor worden oude dhows geladen. Steeds begeleiden vogels uw vaart over de Creek. Ze weten dat er altijd passagiers zijn die iets lekkers over de reling gooien en dan met plezier toekijken hoe de brutaalste meeuwen het eten in hun vlucht opvangen. Het schouwspel is bij de prijs inbegrepen...

Wanneer het donker wordt, hangen de kapiteins een kleine petroleumlamp aan de voorste mast. De boten zijn dan nauwelijks nog te zien, alleen de kleine

lantaarns lijken als dwaallichtjes over de Creek heen en weer te bewegen.

Wie liever op een individuele manier van de Creek wil genieten, kan bij de kapiteins op de aanlegsteigers ook een eigen *abra* huren. De huurprijs van Dh 100 voor een halfuur is door de RTA vastgelegd. Wie tevreden is, kan een fooi achterlaten.

Traditie in harmonie met de bescherming van het milieu

Er varen ongeveer 150 *abras* op de Creek. De zware dieselmotoren stoten echter veel uitlaatgassen uit. Daarom is er sinds 2007 een project waarbij enkele veerboten op gas zijn overgegaan. Gezien de snelle ontwikkelingen in Dubai, is het de vraag hoe lang de anachronistische *abras* nog dienst zullen doen. Het antwoord is duidelijk: nog heel lang. Want – zo luidt de redenering – de *abras* behoren tot de waardevolle tradities van het emiraat en zijn onlosmakelijk met Dubai verbonden.

Een kameel, maar dan anders: het groene Creekside Park met Childrens City toont hoeveel de Dubainaren van hun oase aan de rivier houden.